

DICTAMEN A L'AVANTPROJECTE DE LLEI, DE LA GENERALITAT, DE BARRIS DE LA COMUNITAT VALENCIANA

D'acord amb les competències atribuïdes al Comitè Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana per la Llei 1/2014, de 28 de febrer, i prèvia la tramitació corresponent, el Ple del Comitè, en la seua sessió ordinària celebrada el 22 de desembre de 2022, emet el següent Dictamen.

I.- ANTECEDENTS

El dia 29 de novembre de 2022 va tindre entrada en la seu del CES CV escrit de la Sotssecretària de la Vicepresidència Segona i Conselleria d'Habitatge i Arquitectura Bioclimàtica, Blanca Jiménez Garrido, pel qual se sol·licitava l'emissió del corresponent dictamen preceptiu, a l'Avantprojecte de Llei, de la Generalitat, de barris de la Comunitat Valenciana, a tenor del que es disposa en l'article 4, punt 1, apartat a) de la Llei 1/2014, de 28 de febrer, de la Generalitat, del Comitè Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana i d'acord amb l'article 42.4 de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, del Govern Valencià i els articles 44 i 45 del Decret 24/2009, de 13 de febrer del Consell, sobre la forma, estructura i el procediment d'elaboració dels projectes normatius de la Generalitat.

La tramitació de aquesta llei va ser declarada d'urgència per Acord del Consell de 20 de maig de 2022.

A més del text de l'Avantprojecte de Llei, s'ha remés a aquest organisme l'expedient relatiu a aquest, que inclou la següent documentació:

- 1.- Tràmit de Consulta Pública Prèvia.
- 2.- Al·legacions rebudes en el tràmit de Consulta Pública Prèvia.
- 3.- Informe sobre el tràmit de Consulta Pública Prèvia.
- 4.- Acord del Consell de 20 de maig de 2022 declarant la urgència de la tramitació.
- 5.- Resolució del vicepresident segon i conseller d'Habitatge i Arquitectura Bioclimàtica, per la qual s'autoritza l'inici de la tramitació de l'avantprojecte de Llei de barris de la Comunitat Valenciana.
- 6.- Primer esborrany de l'avantprojecte de Llei.

- 7.- Publicació de l'anunci d'informació pública en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana.
- 8.- Informe justificatiu de la necessitat i oportunitat de tramitar l'avantprojecte de llei.
- 9.- Memòria econòmica i fitxa d'impacte pressupostari del avantprojecte de llei.
- 10.- Informe d'impacte de gènere del davantprojecte de llei.
- 11.- Informe sobre impacte del davantprojecte de llei en la infància i adolescència.
- 12.- Escrits d'al·legacions presentats per les conselleries.
- 13.- Al·legacions presentades en el tràmit d'informació pública.
- 14.- Informe de Coordinació informàtica. Direcció General de Tecnologies de la Informació i de les Comunicacions.
- 15.- Informe sobre les al·legacions formulades en el tràmit d'informació pública.
- 16.- Informe sobre les al·legacions formulades per la resta de conselleries .
- 17.- Informe de la Direcció General de Pressupostos.
- 18.- Segon esborrany del text del davantprojecte de llei després dels tràmits de consulta pública prèvia, informació pública, al·legacions de la resta de conselleries i informe de la Direcció General de Pressupostos.
- 19.- l'informe de l'Advocacia General de la Generalitat.
- 20.- Informe de consideracions sobre les observacions formulades per l'Advocacia General de la Generalitat.
- 21.- Informe sobre el caràcter facultatiu de l'informe de la Comissió Mixta Generalitat Valenciana - Federació Valenciana de Municipis i Províncies.
- 22.- Proposta conjunta d'Acord elevada al Consell per a conformitat de l'avantprojecte adaptat després d'informe de l'Advocacia General, i continuació de la tramitació.
- 23.- Informe conjunt de l'art. 69.2 de la Llei del Consell sobre la Proposta d'Acord.
- 24.- Acord del Consell pel qual es dona la conformitat a l'avantprojecte de llei i s'acorda continuar amb la seua tramitació.

De manera immediata, es va donar trasllat de l'Avantprojecte de Llei a la Junta Directiva, per a elaborar l'Esborrany de Dictamen, segons disposa l'article 41.1 del Reglament d'Organització i Funcionament del Comitè.

El dia 2 de desembre de 2022, es va reunir la Junta Directiva, declarant-se competent en virtut de l'article 4, punt 1, de la Llei 1/2014, de 28 de febrer, per a elaborar l'Esborrany de Dictamen a l'Avantprojecte de Llei, de la Generalitat, de barris de la Comunitat Valenciana. A la mateixa va assistir el director general de Qualitat, Rehabilitació i Eficiència Energ tica dependent de la Vicepresidència Segona i Conselleria d'Habitatge i Arquitectura Bioclim tica, Alberto Rubio Garrido, procedint a explicar l'avantprojecte de Llei objecte de dictamen.

Novament, en datas 16 i 19 de desembre de 2022 es va reunir en sessió de treball la Junta Directiva, amb la finalitat d'elaborar el Projecte de Dictamen a l'Avantprojecte de Llei, de la Generalitat, de barris de la Comunitat Valenciana, el qual va ser elevat al Ple del dia 22 de desembre de 2022 i aprovat per unanimitat.

II.- CONTINGUT

L'Avantprojecte de Llei que es dictamina consta d'una Exposició de Motius, i 22 articles, distribuïts en un Títol Preliminar i cinc Títols, tres Disposicions Addicionals, dues Disposicions Transit ries, una Disposició Derogatori  Única i dues Disposicions Finals.

L'Exposició **de Motius** indica que aquesta llei proposa establir un marc regulador comú que permet a les administracions públiques i altres agents implicats emprendre actuacions integrals d'atenció i millora de les condicions de vida de la població que resideix en barris susceptibles de protecció pública, amb especial atenció a los sectors de població més vulnerables.

En el **Títol Preliminar**, articles 1 a 4, es defineix l'objecte, l'àmbit d'aplicació, els principis rectors i les definicions que regiran la Llei de barris.

El **Títol I, "Identificació i declaració de barris de protecció pública"**, articles 5 a 7, determina les condicions per a la identificació dels barris de protecció pública on es duran a terme les actuacions integrals, la competència per a la declaració dels barris de protecció pública i el procediment per a dur a terme l'esmentada declaració. Concretament, s'estableixen les condicions de privació residencial susceptibles de desembocar en situacions de vulnerabilitat. A més, s'incorpora la creació d'un índex

de vulnerabilitat urbana de la Comunitat Valenciana com a eina transversal i objectiva per a la identificació dels barris de protecció pública.

El Títol II, “Planificació en barris de protecció pública”, articles 8 a 13, estableix els criteris per a la planificació de les actuacions integrals en la Comunitat Valenciana. Amb tot, s'estableixen les condicions marc per a l'elaboració dels corresponents plans de barri a través de la col·laboració amb les entitats locals, entitats del tercer sector, agents que operen en l'àmbit del pla, altres administracions públiques, persones o entitats de referència i les persones que viuen. A més, es fixa un contingut mínim per a cada pla de barri, 2els seus terminis d'execució i d'avaluació i el seguiment.

El Títol III, “Aprovació i execució d'Actuacions Integrals”, articles 14 i 15, estableix el marc d'aprovació i execució d'actuacions integrals. Concretament, es fa referència al procediment d'aprovació i la forma d'execució. Recull també aquells supòsits que per la seua naturalesa implicaran la declaració d'utilitat pública i interès social, així com la intervenció en comunitats veïnals.

El Títol IV, “Finançament de les actuacions”, articles 16 a 19, regula el finançament de les actuacions de la llei i crea el fons de garantia per a barris, així com el seu règim jurídic, que es considera com un instrument de col·laboració institucional i financera de la Generalitat Valenciana per al desenvolupament dels projectes d'actuació integral que s'emprendran des de les diferents entitats locals. S'estableix que la dotació econòmica del fons de garantia per a barris s'estimarà anualment i tendirà a arribar a l'1% del pressupost no financer de la Generalitat per al finançament parcial o total de les actuacions que siguen susceptibles de finançament. Amb aquesta finalitat, les diferents lleis de pressupostos que s'aproven durant la vigència d'aquesta llei hauran de reflectir la dotació pressupostària suficient i adequada per a atendre els compromisos econòmics que es deriven. També es determinen les actuacions susceptibles de finançament.

El Títol V, “Coordinació, Col·laboració, Cooperació Institucional i Participació Ciutadana”, articles 20 a 22, regula la coordinació, col·laboració, cooperació institucional i participació ciutadana a través la Comissió Delegada de Barris, els criteris per a la planificació de les actuacions en barris de protecció pública i les comissions mixtes.

La **Disposició Addicional Primera** estableix que la percepció de finançament del fons és compatible amb la percepció de subvencions procedents d'altres fonts

públiques per a l'execució dels mateixos projectes, sempre que el finançament percebut no supere el seu cost total.

La **Disposició Addicional Segona** contempla que la Generalitat podrà impulsar experiències pilot durant un període de temps i àmbit territorial i, que per acord del Consell, s'establiran les condicions en què es desenvoluparà l'experiència pilot, així com els indicadors i la periodicitat dels informes que serviran de base per a la nova regulació dels serveis o programes.

La **Disposició Addicional Tercera** estableix que la protecció de dades personals s'ajustarà al que es disposa en el règim jurídic europeu i estatal en matèria de protecció de dades de caràcter personal.

En la **Disposició Transitòria Primera** recull que la Generalitat o les entitats locals que ja hagen emprés actuacions assimilables a aquelles recollides en els preceptes de la present llei i que es troben en fase d'execució quan aquesta entre en vigor, podran sol·licitar el cofinançament de les actuacions en els termes regulats en aquesta llei.

La **Disposició Transitòria Segona** estableix que, fins a l'aprovació de l'índex de vulnerabilitat urbana per part de la Generalitat, la conselleria amb competències en matèria d'habitatge utilitzarà les bases de dades i eines cartogràfiques dependents del Govern d'Espanya per a la identificació i declaració dels barris de protecció pública en la Comunitat Valenciana.

Mitjançant la **Disposició Derogatòria Única** queden derogades totes les disposicions d'igual o inferior rang que s'oposen al que disposa aquesta llei, en particular el Decret 157/1988, d'11 d'octubre, del Consell de la Generalitat, pel qual es regula el Pla d'Actuació de Barris d'Acció Preferent.

La **Disposició Final Primera** habilita al Consell per a dictar totes les disposicions necessàries per al desenvolupament i deguda execució i compliment de la llei i l'elaboració d'un índex de vulnerabilitat urbana de la Comunitat Valenciana, de conformitat amb el que es disposa en l'article 4, del procediment per a identificar, proposar i obtindre la declaració de barri de protecció pública, de conformitat amb el que es disposa en l'article 6, serà respectivament objecte de desenvolupament reglamentari en el termini màxim de sis mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta llei. I estableix un termini de dotze mesos per a la resta del desplegament reglamentari recollit en aquesta llei.

En la **Disposició Final Segona** s'estableix l'entrada en vigor de la llei, en l'endemà de la seua publicació en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana.

III.- OBSERVACIONS DE CARÀCTER GENERAL

PRIMERA. Incorporació al marc normatiu valencià i contextualització dins del Fons de Recuperació Next Generation (EU)

En primer lloc, el CES CV acull favorablement la incorporació al marc normatiu valencià les actuacions d'atenció i millora de les condicions de vida de la població que resideix en els barris, sobretot per tindre en compte als col·lectius més vulnerables i atendre els dèficits per a l'adequada prestació de serveis.

Així mateix, el Comitè valora positivament que l'Avantprojecte dote de recursos públics les operacions de rehabilitació i regeneració dels barris dels municipis de la Comunitat per a donar major seguretat a tots els intervinents en aquesta matèria.

A més, el CES CV considera oportuna la contextualització d'aquesta norma dins del Fons de Recuperació Next Generation (EU), aprofitant que entre les deu polítiques palanca de reforma estructural per al creixement sostenible i inclusiu, destaca l'Agenda urbana i rural que incorpora un pla de rehabilitació d'habitatges i de regeneració urbana.

SEGONA. Normes autonòmiques en matèria de barris

La matèria de l'Avantprojecte de Llei que s'analitza ha sigut objecte de regulació en la comunitat autònoma de Catalunya, mitjançant la [Llei 2/2004, de 4 de juny, de millora de barris, àrees urbanes i viles que requereixen una atenció especial](#). En la seua Exposició de Motius s'indica que determinats barris i àrees urbanes de Catalunya requerien d'una atenció especial de l'Administració pública, que permetera emprendre accions d'intervenció integral, dirigides tant a la rehabilitació física com a la sostenibilitat ambiental, el benestar social i la dinamització econòmica. Aquestes accions devien anar dirigides a la comunitat sencera del barri o l'àrea afectats per a aconseguir que l'espai i els equipaments públics es convertiren en factors de desenvolupament social i personal, generadors de teixit social i cultural.

TERCERA. Impacte en el medi rural

L'Informe sobre el Medi rural en la Comunitat Valenciana elaborat pel Comitè reforça el compromís d'aquesta Institució per atendre les especificitats i necessitats del

medi rural en la nostra Comunitat. Per a això, proposa aplicar un mecanisme de verificació en els dictàmens que emeta quan entenga que la norma a dictaminar puga tindre un impacte important en el medi rural.

Atenent a l'anteriorment exposat, el Comitè observa que l'avantprojecte de llei no fa esment exprés al medi rural.

El CES CV recomana que es tinga una especial consideració amb els barris situats en zones rurals en el moment d'establir reglamentàriament els indicadors de caràcter socioeconòmic, sociodemogràfic i residencial que conformen el índex de vulnerabilitat urbana, que s'emprarà com a instrument per a la identificació com a barri susceptible de ser declarat de protecció pública.

QUARTA. Millora de sistemàtica i sintaxi i ajustos en l'estructura

Quant a les observacions per a la millora del text, en primer lloc, el CES CV considera que és necessari millorar, en termes generals, la sintaxi i l'ortografia en la versió en castellà de l'avantprojecte de llei.

A més, el CES CV estima que l'Avantprojecte presenta diferents aspectes centrals que requereixen revisió, tant en la sistemàtica i la coordinació amb altres normes i instruments com en la pròpia definició dels objectius i principis rectors, en el marc financer i en el plantejament del sistema de governança.

D'altra banda, el CES aprecia una sèrie de desajustaments entre l'índex, l'exponento IV de l'Exposició de Motius i l'articulat i disposicions de l'avantprojecte de llei, que haurien de corregir-se.

Així, cal indicar que no hi ha una coincidència entre l'índex i el text normatiu, sent necessari renumerar el articulat del avantprojecte de llei, a partir de l'article 18, per a ajustar tots dos correctament. En aquest sentit, s'observa que han desaparegut els articles 19 i 20 de l'esborrany del text presentat inicialment, en els quals apareix la col·laboració pública i el seu finançament (document 6 de l'expedient), dotació del fons de garantia per a barris i actuacions susceptibles de finançament (document 18 de l'expedient), i en el següent document (24 de l'expedient) aprovat pel Consell, apareix el fons de garantia per a barris, la dotació del fons i les actuacions susceptibles de finançament.

L'exponento IV de la Exposició de Motius indica que s'afigen tres disposicions transitòries sobre la protecció de dades, les actuacions ja iniciades i les bases de dades i

eines cartogràfiques per a la identificació dels barris de protecció pública. No obstant això, el tractament i la utilització de les dades personals que es realitzen en compliment d'aquesta norma ven recollits en la disposició addicional tercera. Així mateix, hauria de modificarli la numeració de les dues disposicions transitòries que apareixen com a “disposició transitòria única” i “disposició transitòria tercera”.

Finalment, indicar que és necessari unificar els termes “*qualificació*” i “*declaració*” de barri de protecció pública que s'utilitzen indistintament al llarg del text normatiu.

QUINTA. Dictamen del CES CV en el posterior desenvolupament reglamentari

L'Avantprojecte de Llei de barris de la Comunitat Valenciana requerirà d'un important desenvolupament normatiu posterior. Per aquest motiu, s'entén que les disposicions reglamentàries essencials de desenvolupament d'aquesta llei, en matèries competència del CES CV, han de comportar un dictamen preceptiu de la nostra institució, i així ha de quedar recollit en la pròpia norma.

SISENA. Referències al tercer sector

Quant a la referència en els textos facilitats al tercer sector, ja que es tracta d'un concepte encunyat a nivell estatal en la Llei 43/2015, de 9 d'octubre del tercer sector d'acció social, el Comitè valora positivament la seua inclusió en aquest avantprojecte de llei, com a agents col·laboradors amb l'administració pública.

SETENA. Clarificació de l'esforç de les entitats locals en el finançament

L'Exposició de Motius, en el seu exponendo III, indica que aquest text conté la regulació imprescindible per a atendre les necessitats de finançament de les Entitats Locals de la Comunitat Valenciana, sense que comporte mesures restrictives de drets ni impose obligacions a les persones destinatàries i el contingut de les quals és coherent amb la resta de l'ordenament jurídic nacional i de la Unió Europea. No obstant això, no és fàcilment comprensible l'objectiu de pretendre generar en l'àmbit del finançament local un marc normatiu estable, predictable, integrat, clar i de certitud, quan es regula el finançament de les actuacions en el títol IV.

IV.- OBSERVACIONS A L'ARTICULAT

Exposició de Motius

En primer lloc, el Comitè considerava que hauria de tindre's en compte que els municipis conformen el territori i, no obstant això, hi ha escasses referències al paper de les entitats locals, ni tan sols a la Federació Valenciana de Municipis i Províncies (FVMP) com a entitat més representativa d'aquells en l'àmbit de la nostra Comunitat.

D'altra banda, el Comitè entén que és innecessari i equívoc detallar en el exponendo I de l'Exposició de Motius les desigualtats que es manifesten en els barris per mitjà de segregacions urbanes, com la presència d'urbanitzacions de classes altes i rendes mitjanes, assentaments informals i barris planificats, espais no segurs per a les dones i en llocs ètnicament definits de persones migrades o altres minories, etc. Per aix , el CES CV proposa una redacció m s gen rica que pose de manifest que les desigualtats donen lloc, a vegades, a assentaments informals i espais no segurs.

Quant al exponendo III, en el paràgraf 6, en la versió en castellà, es diu "...amb la finalitat d'apoderar la població...", quan es considera ha de dir "...amb la finalitat d'empoderar la població...".

D'altra banda, cal indicar que las cooperatives ja van ser clau en el desenvolupament de barriades perifèriques a partir de parcel·lacions, sovint autoconstru des (en cooperativa o autopromoció) pels seus habitants, zones que, des de 1979, han rebut una singular atenció, i que en general han sigut profundament renovades.

Per aix , el CES CV entén que la intervenció pública no ha de limitar-se a la mera actuació rehabilitadora o urbanitzadora.  s necessari actuar de manera transversal a través de la integració de les estratègies socials, econòmiques i mediambientals, demogràfiques i residencials que aconseguisquen la implementació d'una aut ntica governança sostenible en favor de la població resident.

Les cooperatives promouen l'autonomia de les persones i els col·lectius socials, des de l'activació inclusiva i la vida independent, així com la cohesió social a partir del sentiment de pertinença a la col·lectivitat i al territori

En conseq ncia, el Comitè estima que haurien de recollir-se mecanismes i eines de gestió comunitària/cooperativa, ja que se estableixen instruments de participació de ciutadania a través d'entitats d'acció social sobre la vulnerabilitat social, sense pensar a generar teixit de gestió cooperativa en l'àmbit de persones amb nivell de renda (baixes o mitjanes) precari però no vulnerable.

Per altre costat, el avantprojecte de Llei defineix les funcions dels equips de barri, des d'un punt de vista assistencialista i supeditada a la intervenció pública, sense establir mecanismes que perduren, de transició entre la intervenció de regeneració urbana cap a a la gestió democràtica, participativa i centrada en la persona. Per això, el Comitè proposa introduir un enfocament de cogestió de les necessitats ciutadanes cooperativa per a la revitalització del barri a través d'eines de gestió comunitària (cooperatives o altres).

TÍTOL PRELIMINAR

Article 1. Objecte

L'article 1 de l'avantprojecte defineix l'objecte de la Llei i indica que es pretén garantir la sostenibilitat, l'enfocament comunitari, i el desenvolupament humà i local. El CES CV proposa ampliar els termes de l'objecte incloent, el desenvolupament *socioeconòmic en l'àmbit local*.

D'altra banda, respecte al punt f) d'aquest article, el Comitè considera que existeixen casos en què la participació ciutadana es pot portar a efecte per part de alguna entitat o persona no afectada directament, o simplement entendre que tota la ciutadania està perjudicada per l'existència de desequilibris en qualsevol barri independentment d'on es residisca en el municipi. Per això, el Comitè estima més adequat eliminar el terme "*afectada*" en l'esmentat punt.

Article 2. Àmbit d'aplicació

El Comitè considera adequada l'aplicació de la Llei i la seua normativa de desenvolupament a les actuacions integrals realitzades per les entitats d'iniciativa privada. Per això, el CES CV considera que hauria de tindre's en compte a les cooperatives en aquestes accions de programació, disseny i gestió de les actuacions.

Article 4. Definicions

El CES CV suggereix major concreció en el text objecte de dictamen en la definició dels apartats b) i e) per a aconseguir els objectius pretesos. Especialment, proposa que l'Índex de Vulnerabilitat Urbana aprecie la catalogació del Visor d'Espais Urbans Sostenibles de la Comunitat Valenciana en la concreció i reculla la seua metodologia de càlcul.

TÍTOL I. IDENTIFICACIÓ I DECLARACIÓ DE BARRIS DE PROTECCIÓ PÚBLICA

En relació amb la identificació i declaració dels barris de protecció pública recollida en el Títol I de l'avantprojecte de llei, el Comitè entén que hauria d'incloure's en la pròpia llei, encara que posteriorment es desenvolupe reglamentàriament, la necessària obligació d'obtenir informe favorable del municipi en el qual es pretenga realitzar la declaració amb protecció pública, i això, amb independència que les entitats locals desenvolupen el disseny i la implementació dels plans de barri, la implicació del qual es desenvoluparà reglamentàriament.

Article 5. Identificació de barris de protecció pública

El CES CV destaca que de les situacions descrites en l'apartat 1 d'aquest article i necessàries per a la qualificació de barri de protecció pública en alguns casos resulten actualment de difícil mesurament, com per exemple la convivència comunitària digna o els índexs de sostenibilitat, per la qual cosa per a una correcta execució normativa el CES CV opina que convindria objectivitzar aquestes situacions amb indicadors transparents i quantificables.

A més, el CES CV insta a completar la redacció de l'apartat f) incloent també la pobresa hídrica i l'alimentària, entre altres.

En tot cas, en l'apartat 3, el Comitè proposa que es compte també amb l'àmbit de "consum" per a l'elaboració de l'índex de vulnerabilitat urbana de la Comunitat Valenciana. Així mateix, cobria incorporar factors de vulnerabilitat enfront del canvi climàtic com poden ser, a tall d'exemple no exhaustiu, indicadors de risc davant fenomen extrem, qualitat d'espais verds i biodiversitat o indicadors de salut ambiental (qualitat de l'aire i aigua, etc.).

Article 6. Identificació i proposició declaració de barri de protecció pública

Este article, en el seu apartat 1, indica que: *“Correspon a la Conselleria amb competències en matèria d'habitatge, previ informe preceptiu de la Comissió Delegada de Barris, identificar un lloc del territori de la Comunitat Valenciana com a barri de protecció pública amb base en l'índex de vulnerabilitat urbana”.*

El Comitè entén que aporta una major claredat al text afegir *“...identificar un lloc del territori de la Comunitat Valenciana com a barri **susceptible de ser declarat de protecció pública...**”*

TÍTOL II. PLANIFICACIÓ EN BARRIS DE PROTECCIÓ PÚBLICA

Article 10. Aprovació dels plans de barri

L'apartat 3 d'aquest article contempla que la inclusió d'un edifici dins d'un Pla de Barri portarà implícita la declaració d'utilitat pública i interès social i de necessitat d'ocupació dels béns i drets precisos, incloent-hi la imposició de les servituds legals que foren necessàries i els efectes de l'aplicació del règim de venda o substitució forçosa, o, en el seu cas, la seua expropiació forçosa. El Comitè entén que, donada la transcendència d'aquestes mesures que en algun cas poden afectar drets constitucionals, seria convenient precisar el contingut d'aquest apartat per a garantir el principi de seguretat jurídica.

Article 11. Termini d'execució i pròrroga

L'apartat 2 d'aquest article contempla que el desenvolupe dels Plans de Barri tindrà una duració màxima de cinc anys des de la seua aprovació, sense perjudici de la possible pròrroga que puga concedir-se i la duració de la qual no podrà excedir de dos anys. A més, l'apartat 3 indica que excepcionalment es podrà ampliar aquesta pròrroga fins a un termini màxim de quatre anys, en determinats casos.

En aquest sentit, el CES CV estima que el termini de cinc anys fixat per a l'execució dels plans de barris pot ser insuficient en el territori de la Comunitat, on la gran majoria dels municipis tenen una població de menys de 5000 habitants, i els serveis administratius solen ser bastant escassos. Per això, el CES CV considera la necessitat d'ampliar el termini de cinc anys per a l'execució dels plans de barri, al marge que les pròrrogues s'establisquen en funció de les circumstàncies particulars de cada municipi.

En qualsevol cas, el CES CV insta a aclarir si el termini màxim de quatre anys d'ampliació de la pròrroga inclou o no el termini inicial i la pròrroga prèvia.

Article 12. Equips de Barri

L'apartat 1 d'aquest article indica que correspon a les Entitats Locals l'execució dels Plans de Barri, podent també ser executats totalment o parcialment, a sol·licitud de l'Entitat Local per la Conselleria amb competències en habitatge o pels seus ens vinculats. El CES CV entén que hauria de plantejar-se en quins casos es contemplaria aquest supòsit, devent respectar-se en tota circumstància la normativa vigent en matèria de règim local i el principi d'autonomia local.

D'altra banda, l'article indica que l'execució dels plans de barri s'efectuarà a través dels equips de barri, que es defineixen en l'article 4, punt e) de l'avantprojecte de llei com a “nuclis d'intervenció interdepartamentals i de proximitat a la ciutadania juntament amb la societat civil organitzada i entitats del tercer sector d'acció social presents en el territori objecte d'intervenció”, la composició de la qual s'aprovarà reglamentàriament, segons recull l'apartat 2 de l'article 12.

El CES CV entén que donada la gran importància que tenen els equips de barri seria oportú que es millore la seua definició per a permetre una adequada i eficient implementació dels plans de barri regulats en el Títol II i que la seua composició es profile en la pròpia llei i es concreten una sèrie de criteris bàsics i homogenis per a aquesta, sense perjudici de la consideració de la idiosincràsia social i territorial dels barris, evitant duplicitats i estructures paral·leles a les establides en la Llei 3/2019, de 18 de febrer, de serveis socials inclusius de la Comunitat Valenciana.

A més, el Comitè proposa que es preste especial atenció a la participació de les associacions veïnals en els corresponents equips de barri.

D'altra banda, respecte a l'apartat 3, i tenint en compte que posteriorment hi haurà un desenvolupament reglamentari, el CES CV considera convenient per als equips de barri que, en relació amb el suport administratiu i equip de professionals en matèria de seguretat ciutadana, es preveja per als municipis xicotets una possible col·laboració tècnica de les mancomunitats de municipis o diputacions provincials.

El CES CV estima que hauria d'aclarir-se la redacció de la norma en el punt c) de l'apartat 5.

Article 13. Avaluació i seguiment dels Plans de Barri

En l'apartat 1 d'aquest article s'inclou la creació d'un comitè d'avaluació i seguiment, per a cadascun dels plans que disposen el finançament del Fons de garantia per a barris. Així mateix, es recull que reglamentàriament s'establirà la seua composició i funcions i periodicitat de les seues reunions, a proposta de la Conselleria amb competències en matèria d'habitatge previ consulta a la Comissió Delegada de Barris.

En aquest sentit, el CES CV considera que aquest comitè hauria de comptar amb representació dels municipis.

TÍTOL III. APROVACIÓ I EXECUCIÓ D'ACTUACIONS INTEGRALS

Article 14. Aprovació de l'actuació integral

En concordança amb l'observació realitzada a l'article 5, apartat 1, punt f), el CES CV proposa incloure la pobresa hídrica i l'alimentària, entre altres, en l'apartat 2, punt i), com a acció específica que s'escometrà en els àmbits d'actuació integral.

A més, el CES CV insta a incorporar un nou punt j) relatiu a la digitalització, entre els esmentats àmbits.

Article 15. Execució d'actuacions integrals

L'article 15, en el seu apartat 6, estableix que todes les administracions implicades protegiran el dret de les persones residents a romandre el seu barri i per a això s'habilita l'exercici del dret de tanteig i retracte en tota l'àrea afectada.

El CES CV considera que ha d'aclarir-se que els drets de tanteig i retracte inclosos en aquest apartat es refereixen al seu exercici per part de les Administracions, de conformitat amb el que es disposa en l'article 110.7 del Decret legislatiu 1/2021 de 18 de juny, del Consell, d'aprovació del Text Refós de la Llei d'Ordenació del Territori, Urbanisme i Paisatge.

TÍTOL IV. FINANÇAMENT DE LES ACTUACIONS

En coherència amb l'observació general setena, el CES CV entén que aquest Títol IV, relatiu al finançament de les actuacions, deu establir un marc normatiu

clar i de certitud per a les entitats locals responsables de l'execució de les actuacions integrals aprovades.

Article 17. Dotació del Fons de garantia per a barris

El CES CV entén que la quantia pressupostària per a la dotació del Fons de Garantia per a Barris es refereix a la quantia pressupostada per a operacions no financeres incloses en la despesa social. En aqueix cas, considera que l'estructura pressupostària requereix d'un període transitori i concret per a aconseguir la tendència que addueix la norma, i el CES CV adverteix que pot existir una ineficàcia en els objectius pretesos entre la dotació suficient i adequada amb la quantia proposada.

Article 18. Actuacions susceptibles de finançament

L'apartat 2 de l'article 18 estableix que la Conselleria amb competències en matèria d'habitatge finançarà almenys el 50% del pressupost global del pla o actuació integral. D'altra banda, el punt 4 d'aquest mateix article indica que els Ajuntaments i les Entitats Locals menors podran dedicar les transferències previstes en la Llei 5/2021 de 5 de novembre, reguladora del Fons de Cooperació Municipal dels Municipis i Entitats Locals Menors de la Comunitat Valenciana.

El CES CV considera que aquest apartat és redundant, ja que el propi Fons de Cooperació Municipal té caràcter incondicionat i no finalista, segons estableix l'article 3.1 de l'esmentada Llei 5/2021.

Article 21. Aportació de l'entitat local

Aquest article contempla que la Entitat Local responsable de l'execució de les actuacions integrals aprovades, finançarà almenys el 5% del pressupost global del pla o actuació integral. En aquest supòsit, i atés que no tots els municipis tenen la mateixa capacitat econòmica, el Comitè considera que, sobre la base de l'autonomia local, hauria de ser cada Entitat Local la que en funció del seu pressupost decidisca l'import del finançament del pla.

En relació amb el fons de garantia per als barris com a instruments de sostenibilitat i col·laboració financera amb les administracions que intervinguen en l'elaboració i execució dels plans, encara que tinga caràcter finalista com és obvi en aquesta regulació, certament la dotació de l'1% sobre el pressupost no financer de la Generalitat pot ser viable pressupostàriament, la qual cosa no és tan factible, i sobretot pot ser un vertader atemptat contra l'autonomia local, és l'establiment d'un 5% com a mínim l'aportació per l'entitat local per a l'execució de les actuacions integrals, qüestió que hauria d'abordar-se d'una manera més generalista, és a dir, que l'entitat local aportarà del seu pressupost la quantitat que, en funció de les circumstàncies econòmiques i financeres d'aquesta, puga incloure en els seus pressupostos, amb l'objectiu precisament, de garantir la sostenibilitat financera i els recursos suficients per a continuar prestant els serveis públics necessaris en el seu territori.

Article 22. Comissió Delegada de Barris

L'apartat 2 estableix la composició de la Comissió Delegada de Barris que estarà integrada, segons contempla el punt b), les vocalies de les quals formen part les persones titulars dels departaments competents en les següents matèries: serveis socials, educació, sanitat, justícia, formació i treball, hisenda, urbanisme i mobilitat, medi ambient, bretxa digital i participació ciutadana. El CES CV entén que haurien d'incorporar-se en aquestes vocalies les persones titulars dels departaments competents en matèria de comerç i consum, així com de cohesió territorial i polítiques contra el despoblament i d'administració local.

D'altra banda, el CES CV observa que es repeteix la competència en matèria d'hisenda, havent-se d'eliminar la segona referència a aquesta.

Article 24. Comissions Mixtes

L'apartat 2 recull la composició de les Comissions Mixtes en cadascun dels barris de protecció pública declarats com a tal. El Comitè proposa afegir al final del punt a) : *“i, en el seu cas, qualsevol altra organització que represente els interessos de les persones que resideixen i treballen en el barri”*.

Així mateix, en el supòsit en què aquestes comissions mixtes tinguen com a referència una escala autonòmica, el CES CV considera que ha de contemplar-se la participació d'un representant de la Federació Valenciana de Municipis i Províncies (FVMP).

V.- CONCLUSIONS

El Comitè Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana considera que les observacions contingudes en el present dictamen contribuiran a millorar el Anteprojete de Llei, de la Generalitat, de barris de la Comunitat Valenciana, sense perjudici de les consideracions que puguen realitzar-se en el posterior tràmit parlamentari.

Vist i plau El president
Arturo León López

La secretaria general
Ángeles Cuenca García